

Bruxelles, 7.12.2016.
COM(2016) 941 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

POBOLJŠANJE I MODERNIZACIJA OBRAZOVANJA

POBOLJŠANJE I MODERNIZACIJA OBRAZOVANJA

Visokokvalitetno obrazovanje za sve

1. Obrazovanje je od strateške važnosti za naša društva i gospodarski razvoj

Blagostanje i način života Europe temelje se na njezinu najvrjednijem kapitalu: njezinu stanovništvu. U društvu koje se mijenja i globalnom konkurentskom okruženju, kvalitetno obrazovanje ključno je za EU kako bi osigurao kontinuiranu socijalnu koheziju, konkurentnost i održivi rast. Za ostvarivanje ciljeva zapošljavanja, rasta, ulaganja i konkurentnosti, koji se moraju temeljiti na socijalnoj pravednosti, nužno je ulagati u mlade. Pružanje visokokvalitetnog obrazovanja svima jedno je od najisplativijih ulaganja za bilo koje društvo.

Kvalitetno obrazovanje za sve temelj je socijalne kohezije i otvorenog društva. Kvalitetno obrazovanje mnogo je više od ulaganja u gospodarstvo. Ono je ključno za osobni, društveni i profesionalni razvoj te za cjeloživotnu zapošljivost. Može biti i jedan od najučinkovitijih načina za rješavanje socioekonomskih nejednakosti i poboljšanje socijalne uključenosti. Kako bi se ti ciljevi postigli, obrazovni sustavi moraju biti dostupni i pružati jednake mogućnosti svima, neovisno o nečijem društvenom položaju, te proizvoditi visokokvalitetne ishode.

Sustavi obrazovanja i osposobljavanja u Europi ostvaruju dobre rezultate ... Države članice prvenstveno su odgovorne za svoje sustave obrazovanja i osposobljavanja i sve su tijekom proteklih godina pokrenule bitne reforme i stručne preglede. U Europi je postignut velik napredak u poboljšanju obrazovanja općenito. To je primjerice vidljivo u sve većem udjelu mladih koji završavaju visoko obrazovanje, što znači da je glavni cilj strategije Europa 2020. od 40 % nadohvat ruke. Isto tako, velik je uspjeh to što se tijekom razdoblja 2005. – 2015. udio osoba koje rano prekidaju školovanje smanjio za 30 % te je sada prosjek EU-a 11 %.

... no nema razloga za pretjerano zadovoljstvo. Najnoviji rezultati OECD-ova istraživanja PISA¹ potvrđuju da velik postotak učenika u dobi od 15 godina ima preslabu osnovne vještine u području čitanja, matematike i znanosti, te da su, kao najveći razlog za zabrinutost, rezultati gori nego 2012. Usporedba među državama pokazala je da neke države članice moraju smanjiti udio učenika s vrlo slabim osnovnim vještinama (koji je u nekim državama članicama veći od 30 %). S obzirom na zapošljivost potreban je veći napredak kako bi se do 2020. postigla referentna vrijednost EU-a za stopu zaposlenosti mladih koji su diplomirali od 82 %. Taj udio trenutačno iznosi samo 77 %. Drugi je bitan razlog za zabrinutost činjenica da mnogo mladih školovanje napusti prerano i to bez stečene formalne kvalifikacije, što osobito vrijedi za skupinu učenika rođenih u inozemstvu među kojima udio osoba koje rano prekidaju školovanje iznosi 19 %. Iz tih dokaza jasno proizlazi da treba poboljšati učinkovitost i rezultate sustava obrazovanja i osposobljavanja. Nedavni priljev izbjeglica također zahtijeva brz odgovor i učinkovitu strategiju integracije.

Kvalitetno obrazovanje trebalo bi biti dostupno svim učenicima. Poseban je razlog za zabrinutost to što su učenici u osjetljivom socio-ekonomskom položaju natprosječno zastupljeni među učenicima koji postižu slabe rezultate. Izazov je i omogućiti jednaku kvalitetu obrazovanja diljem EU-a, uključujući i u udaljenim područjima. To upućuje na

¹ <http://www.oecd.org/pisa/>

rizik postojanja podijeljenosti u obrazovnom sustavu. Obrazovanje pruža jedinstvenu priliku da se uklone društveno-gospodarske nejednakosti i rodni stereotipi te da se osigura da nitko ne zaostaje. Međutim postojeći europski obrazovni sustavi nisu dovoljno učinkoviti u korištenju tog potencijala.

Obrazovne sustave treba modernizirati, a kvalitetu obrazovanja kontinuirano poboljšavati. Globalizacija i tehnološke promjene otvaraju nove mogućnosti za obrazovanje i za rad. Samo četvrtinu školske djece u Europi podučavaju nastavnici s razvijenim digitalnim vještinama ². Digitalna transformacija mijenja tržište rada i zahtijeva nove skupine vještina. Digitalne tehnologije također će ponuditi nove načine učenja pod uvjetom da postoji odgovarajući pristup tim tehnologijama. Kako bi iskoristili prednosti tih trendova sustavi obrazovanja i osposobljavanja trebaju bolje reagirati na te promjene. Visokokvalitetno obrazovanje ključno je kako bi mladi stekli znanje, stavove, vještine i način razmišljanja koji su im potrebni da bi mogli iskoristiti nove prilike. Školski sustavi imaju poteškoća s pružanjem dostatnih ključnih kompetencija poput digitalnih i poduzetničkih vještina ili društvenih i građanskih kompetencija. Tim se problemom treba pozabaviti. Ulaganje napora u poboljšanje kvalitete obrazovanja relevantan je cilj za sve države članice. Čak se ni države koje imaju dobre rezultate ne mogu opustiti. Osiguravanje visokokvalitetnog obrazovanja zadaća je koja nikada neće biti dovršena: ona zahtijeva stalnu pozornost, poboljšanje i prilagodbu.

Potrebno je povećati učinkovitost: održavanje visokokvalitetnih i uključivih obrazovnih sustava ima svoju cijenu i zahtijeva odgovarajuća sredstva. Kao vrsta javne potrošnje kojom se potiče rast, potrošnja na obrazovanje može povećati socijalnu pravednost te inovativno i konkurentno gospodarstvo pružanjem dobrih izgleda za zapošljavanje. U 2014. je po prvi put u tri godine zabilježen realni rast javne potrošnje od 4,9 % BDP-a³. Međutim ne može se jamčiti da će povećanje javne potrošnje automatski dovesti do boljih rezultata. Točnije, usporedba rezultata istraživanja PISA i razine javne potrošnje na predškolsko i školsko obrazovanje otkriva velike razlike u učinkovitosti upotrebe resursa među državama članicama. Ti dokazi upućuju na ključnu važnost povećanja učinkovitosti, odnosno optimalnog iskorištavanja ograničenih resursa kako bi se osigurala kvaliteta, ravnopravnost i uspješnost.

Trebalo bi pojačati mjere politika za učinkovitije ulaganje u mlade. Ovom se komunikacijom prvenstveno želi naglasiti temeljna uloga obrazovanja i utvrditi načini za podupiranje napora država članica u posebnim obrazovnim sektorima (poglavlje 2.) ili općenito (poglavlje 3.). Ova je komunikacija dio većeg paketa mjera za pružanje potpore mladima. Obnovljeni napor za poboljšanje i modernizaciju obrazovanja tijesno su povezani s Novim programom vještina za Europu⁴, koji je pokrenut u lipnju 2016., te se djelomično temelje na njemu. Mjere utvrđene u okviru tih inicijativa međusobno se nadopunjuju i jedna drugu učvršćuju.

² Survey of Schools: ICT in Education Benchmarking Access, Use and Attitudes to Technology in Europe's Schools (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/sites/digital-agenda/files/KK-31-13-401-EN-N.pdf>)

³ Iza prosjeka EU-a kriju se znatne razlike među državama članicama. Potrošnja na obrazovanje kao postotak BDP-a za pojedine države članice varira između 3 % i 7,2 %.

⁴ COM (2016) 381 final – „Novi program vještina za Europu: suradnja na jačanju ljudskog kapitala, zapošljivosti i konkurentnosti”. Program je usmjeren na to da što veći broj ljudi stekne bolje vještine, na bolje iskorištavanje postojećih vještina i poboljšanje analize potreba za vještinama i povezanih informacija.

2. Bolja potpora EU-a državama članicama u modernizaciji škola i visokog obrazovanja

EU može poduprijeti države članice u njihovim mjerama reformi za modernizaciju škola i visokog obrazovanja. Komisija će 2017. predstaviti konkretne inicijative za rješavanje ključnih problema u području školstva i visokog obrazovanja. Te će se inicijative pripremiti uz potpuno poštovanje načela supsidijarnosti te u bliskoj suradnji s ključnim dionicima u državama članicama, kao što su udruge učenika, nastavnika, ravnatelja škola i roditelja, socijalnim partnerima i organizacijama civilnog društva.

2.1. Školsko i predškolsko obrazovanje

Predškolski odgoj i obrazovanje

Kvalitetni predškolski odgoj i obrazovanje ključni su za postavljanje temelja osobnog razvoja i kontinuiranog učenja. Prve godine života od ključne su važnosti za razvoj kognitivnih i nekognitivnih vještina. Nedostatke u ranom razvoju teško je nadoknaditi kasnije u životu. Za razliku od toga, visokokvalitetno obrazovanje pruženo rano u životu čvrst je temelj za lakše stjecanje vještina tijekom cijelog života.

Visokokvalitetno predškolsko obrazovanje učinkovito je i djelotvorno sredstvo za povećanje socijalne pravednosti. Njime se smanjuju rano napuštanje školovanja i loši rezultati, a ima i bitnu ulogu u prevladavanju zapreka obrazovanju, pružajući djeci u osjetljivom socio-ekonomskom položaju bolju mogućnost za uzlaznu društvenu mobilnost. Osim toga, pružanje kvalitetnog predškolskog odgoja i obrazovanja košta relativno malo i mnogo je učinkovitije od kurativnih mjera kasnije u životu. Zbog toga svaki pokušaj poboljšanja obrazovanja i učinkovitosti obrazovnih sustava treba započeti s razmatranjem onoga što se događa u ranom djetinjstvu.

Važnost kvalitete i dostupnosti. Države članice gotovo su postigle referentnu vrijednost od 95 % utvrđenu u okviru za suradnju u obrazovanju i osposobljavanju do 2020. u pogledu pružanja predškolskog odgoja i obrazovanja, s prosječnom stopom sudjelovanja na razini EU-a od 94,3 % u 2014.⁵ Međutim djeca iz ugroženih sredina i manjinske skupine i dalje su nedovoljno zastupljeni⁶. No predškolski odgoj i obrazovanje mogu pozitivno djelovati na jednake mogućnosti i društvenu mobilnost samo ako su dostupni svima, cjenovno pristupačni i visokokvalitetni. Postizanje tih ciljeva zahtijevat će daljnja poboljšanja. Osobito je važno ulagati u visokokvalificirane i osposobljene odgojno-obrazovne djelatnike te osmisлити kurikule koji stimuliraju djecu i podupiru njihov proces učenja.

Komisija će nastaviti podupirati države članice u pružanju visokokvalitetnog predškolskog odgoja i obrazovanja te pojačati napore kako bi im pomogla da uče jedna od druge te da utvrde najbolju praksu. Time će se djeci osigurati optimalni prijelaz iz predškolskog u osnovnoškolsko obrazovanje.

Školsko obrazovanje

⁵ Pregled obrazovanja i osposobljavanja za 2016. (ec.europa.eu/education/monitor)

⁶ J. Bennet, 2012., Early childhood education and care (ECEC) for children from disadvantaged backgrounds: Findings from a European literature review and two case studies

Europa treba razvoj i inovacije u području školskog obrazovanja. Mnogi sustavi školskog obrazovanja imaju poteškoća u suočavanju s velikim i složenim promjenama kroz koje prolaze naša društva i gospodarstva. Škole se trebaju prilagoditi kontekstu punom promjena u kojem djeluju, uključujući digitalno doba i sve veću raznolikost učenika. Sva ta pitanja zahtijevaju ne samo prilagodbu školskih kurikuluma već i raznovrsnije podučavanje i učenje kako bi se odgovorilo na potrebe svih učenika. Sudjelovanje u istom obrazovnom sustavu ne znači nužno da su svima ponuđene iste mogućnosti. Unutar istog obrazovnog sustava postoje znatne razlike u kvaliteti obrazovanja. Ti izazovi dovode do pojačanog pritiska na upravljanje sustavima školskog obrazovanja da se promiču obrazovanje više kvalitete i uključenost putem održivih inovacija. Europa mora spriječiti širenje digitalnog jaza i osigurati da svi imaju odgovarajući pristup digitalnim resursima i infrastrukturi.

Uska povezanost između škola i njihova okruženja omogućuje im bolju prilagodbu posebnim lokalnim uvjetima. Ona školama omogućuje da jačaju suradnju s lokalnom zajednicom i da mladima ponude sadržajnije iskustva učenja koja nadilaze školske i formalne strukture učenja. Prava ravnoteža između autonomije i odgovornosti škole pridonosi poboljšanju obrazovnih sustava i postizanju visokokvalitetnih rezultata.

Od ključne je važnosti kvaliteta podučavanja i upravljanja školama. Jedan od bitnih elemenata u poboljšanju kvalitete, društvenih ishoda i učinkovitosti škola jest pružanje snažnije potpore nastavnicima i ravnateljima škola. Nastavnici imaju ključnu ulogu u prijenosu znanja i zajedničkih vrijednosti te u pružanju potpore učenicima u osjetljivom socio-ekonomskom položaju. Da bi se nastavnicima pomoglo da se nose s tim zahtjevnim zadaćama potrebna su strateška ulaganja u učinkovito upravljanje školama i učiteljsku profesiju koja se temelji na izvrsnom temeljnom obrazovanju, timskom radu i stručnom razvoju tijekom cijele karijere. Digitalne vještine i kompetencije treba uključiti u osposobljavanje nastavnika prije početka i tijekom radnog vijeka, a ravnatelji škola trebaju to aktivno podupirati.

Komisija će učiniti sljedeće:

- na temelju novih **podataka iz istraživanja PISA 2016.** te **suradnje s OECD-om** sastaviti zaključke u pogledu politika i poduprijeti razvoj politika na razini EU-a i nacionalnoj razini kako bi se povećala učinkovitost uporabe resursa u školama;
- kako je najavljeno u Novom programu vještina za Europu, revidirati **Okvir ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje** iz 2006. radi ažuriranja postojećih definicija i prilagodbe novim potrebama u društvu i gospodarstvu, ponovnog privlačenja pozornosti na rezultate učenja i poboljšanja razvoja kompetencija učenika;
- poduprijeti **poduzetnički način razmišljanja i vještine** (poticanje osjećaja za inicijativu, kreativnosti, inovativnosti i odgovornosti) i **obrazovanje za poduzetništvo** putem namjenske mjere kojom se države članice pozivaju na poticanje poduzetničkog iskustva za sve prije završetka temeljnog obrazovanja;
- kako je najavljeno u Novom programu vještina za Europu, pojačati suradnju s državama članicama, interesnim skupinama i industrijom u **Koaliciji za digitalne vještine i radna mjesta**, uključujući i radnu skupinu u okviru strategije ET 2020 za digitalne vještine da bi se utvrdili izazovi i provele najbolje prakse za digitalno obrazovanje;

- predložiti okvir politike i nacrt **preporuke Vijeća o povećanju socijalne uključenosti i zajedničkih vrijednosti putem obrazovanja i neformalnog učenja** kako bi se državama članicama pružila potpora i smjernice;
- aktivno **podupirati obrazovanje nastavnika i kontinuirani profesionalni razvoj** u učinkovitom prijenosu zajedničkih vrijednosti na kojima se Unija temelji;
- poticati uključivo obrazovanje kroz daljnji razvoj **europskog skupa alata za škole** te iskorištavanje sredstava iz programa Erasmus + i Obzor 2020, uključujući potporu **savezu škola za uključenost** kako bi se poticala dobra praksa u području ključivog učenja (npr. integracija učenika migranata i prenošenje zajedničkih vrijednosti);
- ponuditi ciljne i inovativne **aktivnosti zajedničkog učenja** kako bi se potaknulo učenje o politikama upravljanja školskim sustavima (osiguranje kvalitete, optimizacija uporabe resursa, prijelaz učenika iz jedne u drugu fazu obrazovanja);
- upotrebljavati **međunarodne mreže Europskog socijalnog fonda** za razmjenu dobrih praksi, osobito mrežu učenja i vještina. Ta mreža pruža prostor za uzajamno prekogranično učenje kako bi državama članicama i drugim dionicima pomogla poboljšati njihove politike i prakse u upravljanju ulaganjima u učenje i vještine iz europskih strukturnih i investicijskih fondova;
- poticati uporabu **europskih strukturnih i investicijskih fondova** za modernizaciju sustava obrazovanja i osposobljavanja i osiguravanje boljeg pristupa kvalitetnom obrazovanju te smanjenje stope napuštanja školovanja;
- dodatno razviti **eTwinning** i portal **School Education Gateway** kako bi se poduprla konstruktivna razmjena između nastavnika i ostalih djelatnika o tome što funkcionira u školskom obrazovanju.

2.2. Visoko obrazovanje

Europa mora nastaviti s modernizacijom visokog obrazovanja. Širenje pristupa visokom obrazovanju posljednjih godina bez sumnje je jedan od europskih ključnih uspjeha. Međutim odgovor na potražnju za vještinama visoke razine u društvu i gospodarstvu i dalje je velik izazov za europska sveučilišta i učilišta. Bez obzira na mnoge primjere izvrsnosti i predanosti osoblja, studenata i dionika, nedavno javno savjetovanje Komisije⁷ otkrilo je zabrinutost zbog neusklađenosti između onoga što visokoškolske institucije trenutačno pružaju i vještina koje su osobama s diplomom potrebne da bi uspjele.

Kvaliteta podučavanja ključni je čimbenik za poboljšanje kvalitete visokog obrazovanja. Potrebno je uložiti veće napore u pedagoško osposobljavanje akademskog osoblja, što je područje koje se tradicionalno manje vrednovalo od istraživačkog rada. Posebno treba poboljšati status i kvalitetu podučavanja u visokom obrazovanju. To zahtijeva napredak u razvoju, prepoznavanju i nagrađivanju visokokvalitetnog podučavanja. Uz to, sve veća raznolikost studentske populacije čini stručno podučavanje još hitnijim. Profesori moraju biti dobro pripremljeni i osposobljeni za rad sa studentima različitih podrijetla, očekivanja i potreba.

⁷ SWD(2016) 195 final

Komisija će u 2017. predstaviti paket inicijativa u području visokog obrazovanja. Programom modernizacije u visokom obrazovanju podupiru se države članice, obrazovne institucije, osoblje i studenti u cilju poboljšanja obrazovanja i osposobljavanja diljem EU-a. Kako bi se osigurali čvrsti temelji za budućnost, Komisija će predstaviti ažurirani⁸ i obnovljeni program za visokoškolsko obrazovanje u 2017., koji se temelji na odgovorima na javno savjetovanje o prioritetima za suradnju EU-a koje je završilo početkom 2016.

Komisija će učiniti sljedeće:

- pomoći visokom obrazovanju da mladima omogući bolje stjecanje vještina i kompetencija koje su potrebne u današnjem društvu podupiranjem snažnije suradnje za učinkovito osmišljavanje programa i dobre politike. Kako je najavljeno u Novom programu vještina za Europu te kao dio napora za poboljšanje baze podataka za politike i praksu u visokom obrazovanju, Komisija će surađivati s državama članicama kako bi se poboljšala dostupnost podataka o zapošljavanju osoba s diplomom i društvenim ishodima („**praćenje osoba s diplomom**”) koji obuhvaćaju i sektor strukovnog obrazovanja i osposobljavanja;
- povećati doprinos institucija visokog obrazovanja regionalnoj inovativnosti **izgradnjom više snažnijih veza među sveučilištima, poduzećima i drugim organizacijama**, povezivanjem i sa strategijama pametne specijalizacije u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova, čime se otvaraju putovi između visokog obrazovanja i tržišta rada;
- poboljšati **interakciju između istraživanja i podučavanja** osiguravanjem da se podučavanje temelji na najnovijem znanju i da se primjereno priznaje te da osobe s diplomom steknu snažne analitičke vještine i vještine rješavanja problema;
- kako bi promicala **odgovarajuće i učinkovito ulaganje u visoko obrazovanje** te poduprla tijela država članica, Komisija će se usredotočiti na tri smjera djelovanja u 2017.:

revizija učinkovitosti potrošnje na visoko obrazovanje koju će provesti vanjski stručnjaci u koordinaciji s aktivnostima OECD-a koje su u tijeku, o čemu će se izvijestiti početkom 2018.;

poboljšani program stručnog savjetovanja o osmišljavanju sustava financiranja, koji se temelji na uspješnim pilot-projektima u Češkoj i projektu koji upravo započinje u Sloveniji.

istraživanje mjera kako bi se poboljšala učinkovitost europskih strukturnih i investicijskih fondova kao potpore visokom obrazovanju. Pod vodstvom Zajedničkog istraživačkog centra i uz financiranje putem programa Erasmus+, taj rad uključuje analizu toga kako visoko obrazovanje sudjeluje u provedbi strategije pametne specijalizacije i pružanje konkretnih savjeta regionalnim tijelima i dionicima o tome kako optimizirati aktivnosti da bi se postigao maksimalni učinak. Započet će u dvije pilot-regije, a namjera je dodatno proširiti te aktivnosti na temelju rezultata trenutačnog rada.

⁸ Komisija je 20. rujna 2011. predstavila komunikaciju „Podupiranje rasta i radnih mjesta – program modernizacije europskih sustava visokog obrazovanja” (COM(2011) 567 final).

3. Bolja potpora državama članicama u dodatnom poticanju reformi za bolje obrazovne sustave

Obrazovanje kao prioritet političkog programa. Naponi za dodatno poticanje programa za poboljšanje kvalitete i učinkovitosti u obrazovanju trebaju započeti povećanjem svijesti o hitnosti poduzimanja mjera. S obzirom na to da se mnoge koristi dobrog obrazovanja odražavaju u drugim područjima politike, primjerice socijalnoj politici, politici građanstva, politici zapošljavanja, gospodarskoj politici ili politici sigurnosti, nužno je sagledati obrazovne reforme u širem kontekstu. Rasprava na najvišoj razini može pomoći u postizanju potrebnog zamaha politike kako bi se pridalo više pažnje i poduzele mjere za poboljšanje kvalitete obrazovnih sustava.

Dodatno poticanje obrazovnih reformi u okviru Europskog semestra koordinacije ekonomske politike. Već sada smjernice za zapošljavanje⁹ sadržavaju mandat za dodatno poticanje obrazovnih reformi, a pitanja povezana s obrazovanjem dio su aktivnosti u okviru Europskog semestra. Baza podataka o obrazovanju u okviru Europskog semestra mogla bi se dalje unapređivati boljom uporabom analitičkog izvješća „Pregled obrazovanja i osposobljavanja”. Osim toga, moglo bi se istražiti i kako bi se podaci OECD-a o vještinama mogli bolje iskoristiti kao pokazatelj ili referentna vrijednost za praćenje napretka u poboljšanju kvalitete ishoda obrazovanja.

Potpore reformskim nastojanjima država članica. Odluka o tome kako će razviti svoje sustave obrazovanja i osposobljavanja u rukama je država članica. Modernizacija i poboljšanje obrazovanja zahtijevaju reforme koje se temelje na dobrom poznavanju toga što dobro funkcionira u obrazovanju. Razina EU-a može donositeljima odluka u državama članicama pomoći u donošenju odluka u pogledu politika pružanjem usporedivih podataka, jačanjem baze podataka, izvođenjem analize i određivanja referentnih vrijednosti, promicanjem uzajamnog učenja, dijeljenjem znanja o dobroj praksi i pružanjem ciljne potpore, nadovezujući se na postojeću suradnju s nekoliko unutarnjih i vanjskih pružatelja podataka, uključujući OECD.

Poboljšanje suradnje među raznim područjima politika. S obzirom na međusobnu povezanost obrazovanja i drugih područja politika, suradnja među raznim područjima politika mogla bi se ojačati. To može biti u obliku združenih političkih rasprava, povezivanja obrazovanja s gospodarstvom, financijama, zapošljavanjem, socijalnom zaštitom, politikama zdravstva i uključenosti, obuhvaćajući i područje integracije državljana trećih zemalja. Obrazovanje također igra važnu ulogu u sprečavanju radikalizacije koja vodi do nasilnog ekstremizma¹⁰. Takva bi suradnja također bila ključna u poboljšanju baze podataka o tome što dobro funkcionira u obrazovanju.

Veća usredotočenost na učinkovitost. Naponi u okviru politika za povećanje učinkovitosti obrazovanja bili bi ojačani kombiniranjem stručnosti aktera u području obrazovanja i drugih područja politika, osobito socijalne uključenosti, zapošljavanja, gospodarske politike i javnih financija. Cilj bi bio ostvariti bolje rezultate. Inovativni element bila bi suradnja, primjerice, s Odborom za ekonomsku politiku, Odborom za zapošljavanje ili Odborom za socijalnu zaštitu. Na temelju pozitivnog iskustva u

⁹ Člankom 146. UFEU-a propisuje se da države članice smatraju poticanje zapošljavanja pitanjem od zajedničkog interesa te u Vijeću usklađuju svoje djelovanje u tom pogledu. Pridržavajući se članka 148. UFEU-a, Vijeće utvrđuje smjernice koje države članice uzimaju u obzir u svojim politikama zapošljavanja.

¹⁰ Vidi ulogu obrazovanja u sprečavanju radikalizacije „Sprečavanje radikalizacije koja vodi k nasilnom ekstremizmu (COM(2016)379)”.

području zdravstvene i dugoročne skrbi, službe Komisije mogle bi zajedno s Odborom za ekonomsku politiku (i drugim relevantnim tijelima) pripremiti analizu obrazovnih politika i sustava te njihove učinkovitosti i uspješnosti. Takvim bi se radom pridonijelo i bližoj suradnji između različitih sastava Vijeća, npr. između Vijeća za obrazovanje, mlade, kulturu i sport, Vijeća za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravstvo i pitanja potrošača te Vijeća za ekonomske i financijske poslove.

Komisija će učiniti sljedeće:

- omogućiti **jednostavan internetski pristup dobroj praksi** u smislu onoga „što dobro funkcionira u obrazovanju”, koji djeluje kao korisnicima prilagođena jedinstvena kontaktna točka koja se temelji na postojećim internetskim alatima i dopunjuje ih;
- poduprijeti trajne napore država članica da održe korak s digitalnom transformacijom u obrazovanju;
- ponuditi ojačanu i poboljšanu prilagođenu potporu u pogledu politika državama članicama putem **stručnog savjetovanja**, okupljajući stručnjake iz nacionalnih uprava kako bi zemlja koja zatraži potporu u području reforme obrazovanja imala koristi od savjeta vanjskih stručnjaka;
- ojačati **bazu podataka** (osobito s pomoću godišnjeg pregleda obrazovanja i osposobljavanja) te poboljšati kvalitetu **analize** (npr. promicanjem suradnje među područjima politika i uključivanjem tijela kao što je Odbor za ekonomsku politiku) kako bi se popunile praznine u znanju o ključnim čimbenicima na kojima se temelje sustavi koji dobro funkcioniraju.

4. Zaključak

Modernizacija i poboljšanje kvalitete obrazovanja zahtijevaju reforme. Odluka o provedbi tih reformi u rukama je država članica. Istovremeno u interesu je svih država članica da te reforme donesu napredak i rezultate od kojih bi cijela Europa mogla imati koristi, primjerice u obliku socijalne kohezije i pravednosti, većeg rasta, inovacija i konkurentnosti.

EU može pomoći državama članicama u njihovim nastojanjima. Ovom se komunikacijom naglašavaju poboljšanje i modernizacija obrazovanja kao ključni prioritet programa EU-a. Njome se utvrđuju ciljne mjere na razini EU-a kojima se mogu poduprijeti reforme država članica i doprinijeti izradi zajedničkog programa kako bi visokokvalitetno obrazovanje postalo stvarnost za sve.